Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata fr nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.
francia
Swipe to change

Melyik ország joga alkalmazandó?

Luxemburg

1 A hatályos jogszabályok forrásai

1.1 Nemzeti szabályok

Luxemburgnak nincs nemzetközi magánjogi törvénykönyve. A belső jogban a kollíziós jogi rendelkezések különféle törvényekben és különös jogszabályokban találhatók meg. A témát főként többoldalú nemzetközi egyezmények és másodlagos uniós jogszabályok szabályozzák.

1.2 Többoldalú nemzetközi egyezmények

Jelentős számú kollíziós szabály olyan többoldalú nemzetközi egyezményekből ered, amelyekben Luxemburg részes fél. Ezen egyezmények többségét a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia keretében kötötték meg.
Ezeknek az egyezmények a listája elérhető a Hágai Konferencia honlapján.

1.3 Főbb kétoldalú egyezmények

Néhány kétoldalú egyezmény tartalmaz kollíziós szabályokat. Részletekért látogasson el a Legilux weboldalra.

2 A kollíziós jogi szabályok végrehajtása

2.1 A bírák hivatalból kötelesek-e alkalmazni a kollíziós jogi szabályokat?

A személyi jogállással kapcsolatos ügyekben a bíróság hivatalból alkalmazza a kollíziós szabályokat. Nem ez a helyzet akkor, ha a felek szabad jogválasztási lehetőséggel rendelkeznek, mint például a szerződésekkel kapcsolatos ügyekben, tekintettel arra az alapelvre, hogy a felek szabadon választhatják meg az alkalmazandó jogot. Ilyen ügyekben a bíróság kizárólag akkor alkalmazza hivatalból a kollíziós szabályokat, ha nyilvánvalóan a jogszabályok csalárd kikerüléséről van szó.
Ha a felek nem kérték külföldi jog alkalmazását, az eljáró bíróság automatikusan saját nemzeti jogát alkalmazza.

2.2 Vissza- és továbbutalás (Renvoi)

A vissza- és továbbutalást (*renvoi*) kifejezetten kizáró nemzetközi egyezménnyel vagy európai szabályozással nem érintett területeken az ítélkezési gyakorlat Luxemburgban bizonyos mértékig megengedi a vissza- és továbbutalást. Amennyiben a kollíziós jogi szabályok alkalmazását követően a vissza- vagy továbbutalás az eljáró bíróság nemzeti jogát jelöli ki, az egyszeri vissza- vagy továbbutalás megengedett, a további utalás azonban nem. Ezt az eljáró bíróság anyagi jogára való utalásnak kell tekinteni.
A vissza- vagy továbbutalás kizárt azokban az ügyekben, amelyekben a felek szabadon választhatják meg az alkalmazandó jogot.

2.3 A kapcsoló tényező megváltozása

Ez a helyzet, amikor az alkalmazandó jogot kijelölő kapcsolóelv megváltozása miatt valamely helyzet egymást követően két eltérő jogrendszer hatálya alá tartozik: a kapcsolóelv térbeli megváltozása miatt fellépő időbeli jogszabályi kollíziót jelent.
A luxemburgi szabályok értelmében az új jogot a múltban létrejött, de a jelenben is joghatást kifejtő helyzetek jövőbeni joghatásaira kell alkalmazni. Azonban a kollíziós szabályok által meghatározott új jogot kell alkalmazni akkor, ha a korábban alkalmazandó jog alapján létrejött helyzetben következik be változás.

2.4 Kivételek a kollíziós jogi szabályok általános alkalmazása alól

Vannak olyan esetek, amikor az ügyben eljáró bíróságnak a saját nemzeti jogát kell alkalmaznia annak ellenére, hogy a kollíziós szabályok alapján külföldi jog lenne alkalmazandó:
ha a külföldi jog nem határozható meg,
ha hontalan személy érintett,
ha a külföldi jog nem kínál megoldást,
sürgős ideiglenes intézkedések elrendelése esetén,
ha a külföldi jog az eljáró bíróság államának közrendjébe ütközik.
Amennyiben a rendelkezések közvetlenül alkalmazhatók, a bíróság saját nemzeti jogát (*lex fori*) alkalmazza a következők vonatkozásában is:
eljárási jogszabályok és a bíróságokra vonatkozó jogszabályok,
a munkavállalók védelmére és a bérleti megállapodásokra vonatkozó rendelkezések,
fogyasztóvédelem,
végül, ha a felek nyilvánvalóan csalárd célból döntöttek úgy, hogy nem az eljáró bíróság nemzeti jogát alkalmazzák, hanem egy mesterségesen alkalmazandóvá tett másik jogot, a bíróságnak meg kell tagadnia e jog alkalmazását, és saját nemzeti jogát kell alkalmaznia.

2.5 A külföldi jog bizonyítása

Mivel Luxemburgban a külföldi jog a luxemburgi bíróság által figyelembe veendő tényező, a bizonyítási teher főszabály szerint a külföldi jogot választó félre hárul. A bizonyítási teher ezért a feleken van, pontosabban azon a félen, akinek követelésére külföldi jog vonatkozik.

3 Kollíziós jogi szabályok

3.1 Szerződéses kötelmek és jogi aktusok

Főszabály szerint a szerződéses kötelezettségekre a felek által választott jog irányadó, a közrendre és a jogszabályok csalárd megkerülésére vonatkozó kötelező jogszabályi rendelkezések sérelme nélkül.
Amennyiben nincs a felek által előnyben részesített jog, az 1980-as Római Egyezmény és a 2008. június 17-i 593/2008/EK rendelet rendelkezései alkalmazandók. Az utóbbi esetben a bíróság az objektíve legmegfelelőbb jogot fogja alkalmazni.

3.2 Szerződésen kívüli kötelmi viszonyok

Főszabály szerint a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra a kár vagy a kötelezettség keletkezésének helye szerinti jog irányadó, kivéve, ha valamely másik jog szorosabban kapcsolódik a tényálláshoz, vagy ha valamelyik nemzetközi egyezményt kell alkalmazni.

3.3 A személyi állapot, valamint annak a családi állapottal kapcsolatos vonatkozásai (név, lakóhely, cselekvőképesség)

Főszabály szerint a személyi jogállásra a természetes személy nemzeti joga irányadó, kivéve, ha olyan, helyzettől függő kritériumok állnak fenn, mint az érintett személyek, különösen az érintett gyermekek szokásos tartózkodási helye. Ez a név képzésére, összetételére és megváltoztatásának feltételeire is vonatkozik, mivel mindez része a személy jogállásának.
A jogügyletek kötésére vonatkozó általános képességre és a perképességre az érintett személy nemzeti joga irányadó. A kereshetőségi jogra ugyanakkor az arra alkalmazandó jogrend irányadó, mivel ez az anyagi jogra vonatkoztatott fogalom. Szerződésekkel kapcsolatos ügyekben ezt a szabályt enyhíti, ha a másik szerződő fél jóhiszeműen jár el, azonban szerződéskötési képessége hiányára hivatkoznak olyan okból, amely a teljesítés helye szerinti országban nem létezik. Ilyen esetben a teljesítés helyének joga lép a nemzeti jog helyébe.

3.4 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása, ideértve az örökbefogadást is

3.4.1 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása

A törvényes leszármazással kapcsolatos ügyekben Luxemburgban a házasságra irányadó jog, mégpedig a szülők közös nemzeti joga, a közös lakóhely szerinti jog vagy az eljáró bíróság országa szerinti jog alkalmazandó.
A természetes leszármazás megállapításával kapcsolatos valamennyi kérdésre főszabály szerint a gyermek nemzeti joga az irányadó.
A leszármazás megállapításához szükséges bizonyíték típusát, az elismerés anyagi jogi feltételeit, a leszármazás vitatására vonatkozó kérelem benyújtásának határidejét és annak kizáró okait, valamint a kérelemmel szembeni védekezés eszközeit illetően a gyermek nemzeti joga alkalmazandó.

3.4.2 Örökbefogadás

– Az örökbefogadás feltételei
A polgári törvénykönyv (*Code civil*) 370. cikkével összhangban főszabály szerint az örökbefogadó(k) nemzeti joga szabályozza az örökbefogadás feltételeit. Amennyiben a két örökbefogadó házastárs eltérő állampolgársággal rendelkezik, a kérelem benyújtásának időpontjában fennálló közös szokásos tartózkodási helyük joga alkalmazandó. Az örökbefogadhatóság feltételeit ugyanakkor főszabály szerint az örökbefogadott személy nemzeti joga szabályozza. Ezen elv alól kivételt képez az az eset, ha az örökbefogadott személy az örökbefogadás eredményeképpen az örökbefogadó állampolgárságát kapja meg. Ebben az esetben a feltételekre az örökbefogadó nemzeti joga irányadó.
– Az örökbefogadás joghatásai
Az örökbefogadás joghatásai az örökbefogadó(k) nemzeti joga szerint alakulnak. Amennyiben az örökbefogadók eltérő állampolgársággal rendelkeznek vagy mindkettőjük hontalan, vagy amennyiben az egyik házastárs hontalan, az örökbefogadás idején fennálló közös tartózkodási helyük szerinti jog alkalmazandó.
Külföldön történő örökbefogadás esetén az örökbefogadó nemzeti jogában, valamint az örökbefogadott személy nemzeti jogában rögzített joghatósági szabályok egymással ellentétesek lehetnek. Ilyen esetekben az örökbefogadás akkor tekinthető érvényesnek, ha az örökbefogadás helye szerinti ország jogában rögzített szabályokat betartották, és ha az örökbefogadásra az e jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóságok előtt került sor.

3.5 Házasság, házasság nélkül együtt élő párok, élettársi kapcsolatok, házasság felbontása, különválás, tartási kötelezettségek

3.5.1 Házasság

– A házasság érvényességének feltételei
Az alaki feltételeket főszabály szerint a házasságkötés helyének joga szabályozza.
Az 1978. évi hágai egyezmény alapján a házasság akkor érvényes, ha teljesülnek az egyes házastársak nemzeti jogában előírt anyagi jogi feltételek. A belső jogot a házasságkötés helye szerinti állam kollíziós szabályai határozzák meg. Ha legalább az egyik házastárs ezen állam állampolgára, vagy annak területén rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, a házasságkötés helye szerinti állam jogában előírt anyagi jogi feltételeket be kell tartani. A házasság érvényességi feltételeire irányadó jog a házasság érvénytelenítése iránti kereset anyagi jogi feltételeire is alkalmazandó.
Külföldön kötött házasságok esetén a házasság érvényességére vonatkozó vélelem áll fenn, ha a házassági anyakönyvi kivonatot a házasságkötés helyének jogában meghatározott alaki követelményekkel összhangban készítették el. Az elismerés megtagadható, ha a külföldön kötött házasság nyilvánvalóan Luxemburg közrendjébe ütközik.
– A házasság joghatásai
Közös állampolgárság hiánya esetén a luxemburgi joghatásokat főszabály szerint a házastársak közös lakóhelyének, tehát a pár tényleges tartózkodási helyének joga szabályozza.

3.5.2 A házasság nélkül együtt élő párok és az élettársi kapcsolatok

A házasságon kívüli együttélés nem tartozik a kollíziós szabályok hatálya alá, mivel a luxemburgi jog szerint a nem házastársak közötti kapcsolatok de facto helyzetet jelentenek.
A Luxemburgban létesített élettársi kapcsolatokra a luxemburgi nemzeti jog alkalmazandó.
Azok az élettársak, akik külföldön bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítettek, azt bejegyeztethetik az anyakönyvi nyilvántartásba, amennyiben az élettársi kapcsolat külföldi létesítésekor mindkét élettárs megfelelt a 4. cikk szerinti követelményeknek. Amennyiben a külföldön létesített élettársi kapcsolat elismerést nyer Luxemburgban, ahhoz ugyanazok az előnyök kapcsolódnak, mint a Luxemburgban létesített bejegyzett élettársi kapcsolatokra.

3.5.3 A házasság felbontása és a különválás

Amennyiben a házastársak azonos állampolgársággal rendelkeznek, a házasság felbontását és a különválást a házastársak nemzeti joga szabályozza. Ellenkező esetben tényleges közös lakóhelyük joga alkalmazandó. Amennyiben egyik kritérium sem teljesül, az eljáró bíróság országának joga (*lex fori*) alkalmazandó.
Ezek a szabályok alkalmazandók a házasság felbontása iránti kereset elfogadhatóságának általános kérdéseire, a házasság felbontásának okaira, joghatásaira és az ahhoz kapcsolódó intézkedésekre is.

3.5.4 Tartási kötelezettségek

A tartási kötelezettségekről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet 15. cikke értelmében az e tekintetben alkalmazandó jogot a 2007. november 23-án elfogadott, a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló hágai jegyzőkönyvvel összhangban kell meghatározni. Főszabály szerint a jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga alkalmazandó, de a felek megállapodhatnak abban, hogy a már folyamatban lévő eljárások esetében az eljáró bíróság országának jogát, vagy az alábbiak valamelyikét jelölik ki:
a) azon állam joga, amelynek állampolgárságával a házastársak valamelyike a jogválasztás időpontjában rendelkezik;
b) azon állam joga, amelyben a jogválasztás időpontjában valamelyik fél szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik;
c) a felek által a vagyonjogi rendszerükre kijelölt vagy ténylegesen alkalmazott jog;
d) a felek által a házasságuk felbontására vagy a különválásra irányadó jogként kijelölt vagy ténylegesen alkalmazott jog.

3.6 Házassági vagyonjogi rendszerek

A házassági vagyonjogi rendszert a házastársak által a házasságkötés előtt megválasztott belső jog szabályozza.
Amennyiben a házasságkötéskor a házastársak nem éltek ezzel a lehetőséggel, az alkalmazandó jogot a házassági vagyonjogi rendszerekre alkalmazandó jogról szóló, 1978. március 14-i gágai egyezménnyel összhangban kell meghatározni.

Az 1978. március 14-i hágai egyezmény értelmében a házastársak az alábbi jogok közül kizárólag egyet jelölhetnek ki:
1. bármelyik állam joga, amelynek állampolgárságával a házastársak valamelyike a jogválasztás időpontjában rendelkezik;
2. azon állam joga, amelyben a jogválasztás időpontjában valamelyik fél szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik;
3. azon állam joga, amelynek területén a házastársak egyike a házasságkötést követően elsőként új szokásos tartózkodási helyet létesít.
Az így kikötött jog a házastársak teljes vagyonára alkalmazandó.
Mindazonáltal a házastársak – függetlenül attól, hogy az előző bekezdések szerint kikötöttek-e jogot vagy sem – mindegyik ingatlan vagy egyes ingatlanok tekintetében kijelölhetik az ingatlanok fekvésének helye szerinti jogot. Rendelkezhetnek úgy is, hogy az esetlegesen később megszerzett ingatlanok esetében azok fekvésének helye szerinti jog legyen irányadó.
Amennyiben a felek nem választják meg az alkalmazandó jogot, a bíróságnak fel kell tárnia a felek hallgatólagos választását. Vélelmezni kell, hogy azon állam belső joga alkalmazandó, amelynek területén a házastársak a házasságkötést követő első szokásos tartózkodási helyüket létesítik.
Mindazonáltal, az 1978. március 14-i hágai egyezménnyel összhangban az alábbi esetekben a házassági vagyonjogi rendszerre a házastársak közös állampolgársága szerinti állam belső joga irányadó:
1. amennyiben az 5. cikkben hivatkozott nyilatkozatot ez az állam tette, és annak alkalmazását a házastársakra nem zárja ki az említett cikk (2) bekezdése;
2. amennyiben ez az állam nem részes fél az egyezményben, és nemzetközi magánjogi szabályai alapján a saját belső jogát kell alkalmazni, valamint a házastársak a házasságkötést követő első szokásos tartózkodási helyüket:
a) olyan államban létesítették, amely az 5. cikkben hivatkozott nyilatkozatot megtette,
vagy
b) olyan államban létesítették, amely nem részes fél az egyezményben, és amelynek nemzetközi magánjogi szabályai szintén a felek állampolgársága szerinti jogot rendelik alkalmazni;
3. amennyiben a házastársak a házasságkötést követő első szokásos tartózkodási helyüket nem ugyanazon állam területén létesítik.
Ha a házastársak szokásos tartózkodási helye nem ugyanazon állam területén van, és nincs közös állampolgárságuk, a házassági vagyonjogi rendszerükre azon állam belső joga irányadó, amellyel az az összes körülmény figyelembevételével a legszorosabb kapcsolatot mutatja.
Az alkalmazandó jog szabadon megváltoztatható, ha ezt az új választott jog lehetővé teszi.

3.7 Öröklés, végintézkedések

A 2015. augusztus 17-én vagy azt követően bekövetkezett öröklésre a 2012. július 4-i 650/2012/EU rendelet rendelkezései alkalmazandók. E rendelet 21. cikke előírja, hogy az öröklés egészére alkalmazandó jog annak az államnak a joga, amelynek a területén az örökhagyó szokásos tartózkodási helye elhalálozásának időpontjában volt.
A 2015. augusztus 17. előtt bekövetkezett öröklésre továbbra is a luxemburgi kollíziós szabályok irányadók.
– Törvényes öröklés
Luxemburgban az öröklés vagyontípusok szerinti részekben történik: ingó vagyon öröklése illetve egy vagy több ingatlan vagyon öröklése. Annak megállapításához, hogy valamely vagyontárgy ingó vagy ingatlan vagyon-e, a fórum jogát kell alkalmazni.
Ingó vagyontárgyak öröklését főszabály szerint az örökhagyó halála napján fennálló utolsó lakóhelye szerinti jog szabályozza. A lakóhelyet a polgári törvénykönyv szabályai szerint kell meghatározni.
Ingatlan öröklésére azon állam joga irányadó, amelyben az adott ingatlan található.
– Végrendeleti öröklés
Főszabály szerint a személyi jogállás irányadó a végintézkedési képességre. A végintézkedési képesség hiányának bizonyos eseteit azonban az öröklési jog szabályozza. Az ajándék elfogadására való általános jogképességet a személyes jog szabályozza.

3.8 Ingatlan

A polgári törvénykönyv 3. cikke értelmében ingatlan tulajdonjogára a vagyontárgy fekvése szerinti állam joga irányadó. Ez vonatkozik az ingatlanhoz kapcsolódó dologi jogok tartalmára is, azok létesítésére és átruházására, valamint elbirtoklás útján történő megszerzésükre.

3.9 Fizetésképtelenség

A fizetésképtelenségi eljárásról szóló 1346/2000/EK tanácsi rendelet és (EU) 2015/848 rendelet alkalmazási körén kívül a fizetésképtelenségi eljárás megindításának helye szerinti jog irányadó.
Ez a Luxemburgban indított és a külföldön bejelentett összes kollektív eljárás joghatásaira is vonatkozik. A felek valamelyike fizetésképtelenségének a másik szerződő fél által érvényesíthető jogokra gyakorolt konkrét hatásaira ugyanakkor a fizetésképtelenség bejelentésének helye szerinti állam joga alkalmazandó. E jog alkalmazási köre a fizetésképtelenség konkrét hatásaira korlátozódik, és nem terjed ki a fizetésképtelenség által érintett vállalkozás összes elemére.

Utolsó frissítés: 11/01/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.